



SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 159, 2012-05-21

Kära läsare!

Svar Igår saknar sin sekreterare som inte är på plats den närmaste månaden. Så läsarna får hålla tillgodo med en medioker layout. Men förhoppningsvis tar sig åtminstone en del av läsekretsen genom detta nummer också.

Svar Igår vill gärna göra reklam för den nya utbildningen i resemedicin som skall ske i samarbete med universitet i Glasgow till hösten och som genererar högskolepoäng. Till att börja med läser man en grundkurs på distans och därefter kan man bygga på till en MASTER I RESEMEDICIN. Mer information hittas på www.nitme.org.

En barnsikt hinner vi med:

En gynekolog är en person som inte vet så mycket om halsen på folk (6 år).

Fråga: En pojke blir 1 år 9 maj. Åker till Turkiet 20 maj i 2 veckor under välordnade förhållanden. Föräldrar önskar helst Twinrix vacc. Hinner inte ta 2 Twinrix med 1 månads mellanrum. Jag har bokat tid 15 maj för de vanliga 1 års vaccinerna så han får dem innan resan. Anser du att man även då bör ge hepatit A-vaccin? Eller ska man ge Twinrix (1 dos) då risken för smitta är liten? Eller bara ge vaccin efter programmet?

Svar: Du kan med fördel ge honom en dos Ambirix, när som helst i förhållande till andra vacciner.

Fråga: En kvinna född i slutet av 70-talet, då vaccinerad mot bl a rubella. Nu vid sin andra graviditet upptäckte man att hon saknar antikroppar, uppmanad att boosta efter att barnet är fött. Hör nu av sig till VC. Barnet är två månader, ammas fortfarande. Enl SBL finns inte Rudivax längre. Vad gör jag då? MPR? Kan hon få det under tiden hon ammar?

Svar: MPR kan ges när hon ammar (Svar Igår ser bara fördelar med att ge MPR istället för "rent" rubellavaccin. Man får bättre skydd mot tre sjukdomar till priset av en dos). Tillägg som inte nådde frågeställaren: Ett intervall på en månad mellan vaccination med MPR och graviditet räcker absolut (se också www.infpreg.se).

Fråga: En patient hos oss fick sin tredje FSME i deltoidmuskeln för 2 veckor sedan. Har fortfarande ont, arbetar som frisör och har svårt att hålla armen uppe. Inget synligt hematom, ingen rodnad eller svullnad. Vad kan ha gått fel eller hur skall man tänka?

Svar: I sällsynta fall ser man neuriter efter TBE-vaccin men om det gjorde ont redan från början är det väl mindre sannolikt. Det händer att injektionen görs så högt uppe på överarmen att man kommer in i bursan under nyckelbenet och då får du långdragna besvär som påminner om frozen shoulder.

Fråga: I går kväll satt jag och plötsligt började fundera över hur det förhåller sig med mässlingsvaccination, skydd av genomgången sjukdom och överföring av antikroppar via modern till sitt barn. Vi säger ju att barnet har skydd av "moderns" antikroppar upp till 6 månaders ålder. Det gäller ju då att modern haft mässling? Gäller det i lika fall om modern "bara" är vaccinerad?

Hur är det då med de föräldrar som är födda på 70-talet och kanske inte är vaccinerade eller kanske bara fått en mässlingsvaccination? Har deras barn något skydd mot mässling?

Det är ju inte så ofta man reser med spädbarn under 6 månader men det händer ju då och då. Skall man vaccinera dessa barn? Kan man ge vaccinet till barn under 6 månader?

Svar: Vi vet att antikroppssvaret efter vaccination bara är 10 % av naturlig immunitet vilket gör att skyddet blir cirka 2 mån kortare (men riktigt späda barn har ändå skydd från mor om hon har vaccinerats). Sannolikheten för att

antikroppar ändå skall interferera med vaccinet är så stor när man är yngre än 6 månader att vi inte rekommenderar vaccin i den åldersgruppen. Tillägg som inte nådde frågeställaren: Om mor inte haft mässling och inte vaccinerats löper barnen risk för mässling redan från födseln.

Fråga: Jag tyckte att jag hörde på radion i förra veckan att det för närvarande är en epidemi av mässling i Ukraina, och att de som ska besöka området bör revaccinera sig?

Svar: Bara om de inte har fullt skydd.

Fråga: Hur gör jag med BCG-vaccination till en ung kvinna med ulcerös kolit som fram till december 2011 stått på Humira och av och till, "sporadiskt" enligt henne själv, också tagit Purinethol. Hon ska nu börja jobba med ensamkommande flyktingbarn. Hennes arbetsgivare rekommenderar BCG-vaccination. Hur länge kan man räkna med att T-cellshämningen sitter kvar efter att man slutat med TNF-alfahämmare? Hur stor skyddseffekt kan man räkna med? Är det överhuvud taget värt att vaccinera henne med BCG?

Svar: Ingen vet säkert hur länge den immun-supprimerande effekten sitter i – särskilt med hennes tillägg av Purinethol. Jag skulle inte ge BCG närmaste året efter utsättande (om det nu till äventyrs är möjligt att sätta ut hennes immunsupprimerande läkemedel).